

Gemeente	: Boxtel	Objectnr.	: BOX-167
Plaats + postcode	: Boxtel 5281 GE	Bladnr.	: 2
Straat + nummer	: Stationsstraat 42-46		
Naam	: De Kom		
Datum	: mei 1991		
Kad. aanduiding	: 42: F 6085; 44-46: F 6086	Negatiefnrs.	: M13-16; R34
Eigenaren	: 42: A.M.A. van Kerkoerle; 44-46: A.H.F. Poirters	Staat v. onderh.	: matig>goed
Aard object	: gebouw met erf	Kwalificatie	: cat. 1
Huidige functie	: café/woonhuizen	Bescherming	: gemeente
Oorspr. functie	: herberg/hoeve		
Bouwjaar	: XIXd (in oorsprong XVIII)		
Bouwtype	: dwarshuis		
Bouwtijl	: traditioneel		

Beschrijving: Op de hoek van de Stationsstraat/Breukelsestraat gelegen bouwblok met een café en twee woonhuizen; links opzij een linde (omtrek ca. 150cm) en inrijpad naar het achtererf; rechts opzij belendend huis.

De overhoekse ligging markeert het oorspronkelijke tracé van de Breukelsestraat, vóór de aanleg van het zuidelijk deel van de Stationsstraat.

Het pand beslaat een rechthoekige plattegrond en telt één bouwlaag met zolderverdieping onder een, met blauwe oudhollandse pannen gedekt, afgewolfd zadeldak met de nok evenwijdig aan de voorgevel; op het voorschild een drietal dakkapellen (1963; 1976).

De voor- en linkergevel met een geblokte pleistering (XIXd); overige gevels in schoon werk. Voorgevelindeling uit XIXd. In de voorgevel links een symmetrische cafépui (twee vensters en centrale deur in gedeeld kozijn; bovenlichten met glas in lood) achter een houten luifel rustend op twee gesneden stijlen (pui en luifel uit XXb). Rechts hiervan een deur met (gedicht) bovenlicht, een winkelraam met kroonlijst; vervolgens een deur met geprofileerd kalf en tweeruits bovenlicht, en twee zesruits schuifvensters; de gevel wordt afgesloten met een geprofileerde daklijst en een dito, overstekende bakgoot.

Linkergevel: drie schuifvensters met roedeverdeelde bovenlichten; onder het gootloze wolfeind twee stolpvensters.

Aansluitend aan de linkergevel, tegen de achtergevel een eenlaags aanbouw uit 1939 onder plat dak.

Interieur: op de verdieping klampdeuren en rondhouten spanten; in het in 1939 aangebouwde gedeelte een kelder met daarboven een opkamer/toneel.

Motivering: Oorspronkelijk van XVIII daterend dwars bouwblok, verbouwd XIXd en XXb, met een lindeboom.

Van architectuurhistorische waarde vanwege het bouwtype en de gaafheid van de hoofdvorm en redelijk gave detaillering.

Grote situeringswaarde vanwege de historische locatie, de markante hoekligging, en als zodanig een beeldbepalend onderdeel vormend van de historische bebouwing aan de Stationsstraat/Breukelsestraat.

Van historische waarde vanwege de ouderdom en de eeuwenoude bestemming als herberg/café.

Opmerkingen: Al in 1737 wordt 'Huis De Com' vermeld in het huiskohier; op dat moment reeds tapperij. Bij een verkoop uit 1857 word het complex omschreven als bouwhoeve, tevens herberg genaamd De Komsche Hoef, bestaande uit een huis, stal, met afzonderlijke paardestal en varkenskooien, grote schuur en bakhuis. 1939: aanbouw links achter (kelder met opkamer); vermoedelijk ook vernieuwing luifel en cafépui. 1963: drie dakkapellen aan de voorzijde. 1957 en 1979: uitbreiding koetshuis. 1976: uitbreiding sanitaire ruimten achter. 1976: herbouw van nr. 42.

Achter het pand een ingrijpend verbouwd en uitgebreid koetshuis met o.m. twee gietijzeren vensters.

Lit./Archief: Archief B.W.T., nrs. 3585 (1963), 3587 (1957, 1979), 3588 (1976), 2498 (1976). *Boxtel in oude ansichten*, deel 1, 1985, nr. 94. *Boxtel: kijk nòu 'ns!*, 1985, nr. 158. *De monumenten van Noord-Brabant, cultuurhistorische inventarisatie, Boxtel/ Liempde*, 1986, p. 73.

